

Neorbacodes enslini (Ichneumonidae) nieuw voor Nederland gevonden op Texel

Erik van der Spek

Tijdens onderzoek met een malaiseval naar de insecten die op Texel voorkomen, heb ik vorig jaar vlak achter de zeereep bij Paal 17 in het Duinpark gekeken naar de insecten. Na een oproep in HymenoVaria gaan de kleine beestjes uit de malaiseval naar Cees Gielis, die er de stofluizen (Psocoptera) uitzoekt en de rest weer naar anderen doorspeelt. Liekele Sijstermans vond hierin *Neorbacodes enslini* (Ichneumonidae) een klein sluipwespje van 2,5 mm (Fig. 1). Kees Zwakhals bevestigde dat het *Neorbacodes enslini* is, een soort die hij zelf nog nooit in Nederland heeft gevonden. Deze sluipwesp is bekend van Zuid- en Centraal Europa tot in Noorwegen, Finland en Rusland (Hansen 2012).

Ze leggen hun eieren in nesten van graafwespen van het genus *Spilomena* (Crabronidae), dat zijn tripsendoders. Hier van zijn drie soorten uit Nederland bekend (Peeters et al. 2004), maar tot dusver nog geen enkele uit het Waddengebied. Één van deze soorten moet dus ook op Texel te ontdekken zijn.

In de literatuur wordt vermeld dat deze sluipwesp uit nesten van de *Spilomena troglodytes* is opgekweekt. Deze soort is o.a. bekend uit de duinen ter hoogte van Alkmaar en vanuit centraal Friesland.

Deze heel kleine graafwespjes (2-3 mm) maken nestcellen in met merg gevulde stengels of verlaten vraatgangen van kevers in dood hout (Horstman 1968). Ze vangen tripsen en brengen die naar de nestcel als voedsel voor de larven. De sluipwesp legt haar ei in de cel en als het goed gaat voor de sluipwesp, komt dat ei eerder uit dan dat van de graafwesp. De larve eet dan het ei van de graafwesp op, vervolgens de tripsen en verpopt daarna in een dikke eivormige cocon die in de nestcel wordt gesponnen.

Summary

During an insect survey on Texel was the ichneumonid wasp *Neorbacodes enslini* (Ichneumonidae) found. This species was not yet known from the Netherlands. It is a parasite of digger wasps from the genus *Spilomena*, which is not present on the checklist of Texel. These digger wasps catch thrips as food for their larvae.

Literatuur

- Hansen, L.O., 2012. The ichneumonid wasp *Neorbacodes enslini* (Ruschka, 1922) (Hymenoptera, Ichneumonidae) in Norway. - Norwegian Journal of Entomology. 25: 4-42.
- Horstmann K., 1968. Zur Systematik und Biologie von *Neorbacodes enslini* (Ruschka) (Hymenoptera, Ichneumonidae). - Entomologische Nachrichten 12(4): 33-36.
- Peeters, T.M.J., C. van Achterberg, W.R.B. Heitmans, W.F. Klein, V. Lefeber, A.J. van Loon, A.A. Mabelis, H. Nieuwenhuijsen, M. Reemer, J. de Rond, J. Smit, H.H.W. Velthuis, 2004. De wespen en mieren van Nederland. Nederlandse Fauna 6. - Naturalis, KNNV en EIS-Nederland, 507 p.

Fig. 1. *Neorbacodes enslini*. Foto Liekele Sijstermans.